

Olsztyn 19.08.2024

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kukwa
Katedra Otorynolaryngologii, Chorób Głowy i Szyi
Wydział Lekarski, Collegium Medicum
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Ul. Warszawska 30
10-082 Olsztyn
Tel: 89 524 61 66

Ocena rozprawy doktorskiej lek. Macieja Borowca pod tytułem:

„Ocena skuteczności i ryzyka niepowodzeń chirurgii rekonstrukcyjnej w oparciu o techniki mikrozespołeń naczyniowych w populacji dziecięcej, leczonej z powodu nowotworów oraz wad wrodzonych regionu głowy i szyi”

wykonanej pod kierunkiem prof. dr hab. n. med. Łukasza Krakowczyka

W chirurgii rekonstrukcyjnej od późnego wieku XIX i wczesnego XX coraz szerzej zaczęto stosować techniki mikrochirurgiczne, a chirurgia replantacyjna była pierwszą grupą specjalistów którzy na szeroką skalę zaczęli stosować tę technikę u dzieci. W grupie pacjentów pediatrycznych wskazania do zabiegów z wykorzystaniem wolnych płatów są podobne jak i u dorosłych, są to: pierwotne i wtórne rekonstrukcje onkologiczne, wrodzonych wad twarzy i deformacje pourazowe. Spośród odmienności chirurgii rekonstrukcyjnej okolic głowy i szyi u dzieci najistotniejszym problemem jest postępujący rozwój szkieletu twarzoczaszki. Techniki mikrochirurgiczne szeroko stosowane w populacji dorosłych nadal pozostają czymś wyjątkowym w grupie pediatrycznej, dlatego w pełni uzasadnionym było podjęcie przez Doktoranta badań nad oceną skuteczności leczenia dzieci z zastosowaniem płatów mikrochirurgicznych.

Lek. Maciej Borowiec jest utalentowanym chirurgiem szczękowo-twarzowym, który od wielu lat zajmuje się chirurgią rekonstrukcyjną twarzy. Śmiało można powiedzieć, że jest ekspertem w tej dziedzinie. Zgromadził już duży materiał kliniczny, a omawiana praca jest wynikiem Jego ogromnego doświadczenia w tym zakresie. Z tego powodu uważam, że wybór tematu rozprawy jest nie tylko aktualny z merytorycznego punktu widzenia, ale jest też zwieńczeniem wieloletnich obserwacji klinicznych autora.

Przedstawiona do recenzji praca ma typowy układ dla rozpraw doktorskich i zawarta jest na 134 stronach składu komputerowego.

We wstępie Autor przedstawia podstawowe dane diagnostyczne i epidemiologiczne. Omawia wskazania do zastosowania wolnych płatów mikronaczyniowych u dzieci z rozróżnieniem na zabiegi górnego i dolnego pietra twarzy. Co ważne, szczegółowo omawia odmienności chirurgii rekonstrukcyjnej okolic głowy i szyi u dzieci. Dalej prezentuje rodzaje wolnych płatów i kończy na przedstawieniu profilaktyki oraz leczenia niepowodzeń po rekonstrukcjach mikronaczyniowych. Wstęp napisany jest merytorycznie i świadczy o dobrym przygotowaniu naukowym lek. Macieja Borowca.

Podstawowym celem pracy była ocena skuteczności mikrozespołów naczyniowych wolnych płatów wykorzystywanych do rekonstrukcji rozległych ubytków po resekcji nowotworów oraz leczenia wad wrodzonych okolic głowy i szyi w populacji dziecięcej. Cel badań został sformułowany w sposób zrozumiały i jednoznaczny.

W rozdziałach „materiał” i „metody” wyczerpująco przedstawiono charakterystykę kliniczną chorych, zastosowane metody operacyjne oraz wykonane pomiary. Na szczególną uwagę zasługują znakomicie dobrana dokumentacja w postaci fotografii i rycin. Zastosowane w pracy metody statystyczne są typowe dla tego typu analiz i pozwalają obiektywnie ocenić ich wyniki. Warto podkreślić, że lek. Maciej Borowiec wchodził w skład zespołu operującego wszystkich prezentowanych pacjentów.

Zastosowane metody badań oraz ich sposób realizacji nie budzą zastrzeżeń. Wyniki pracy przedstawione są w sposób szczegółowy i budzący zaufanie oraz ilustrowane dobrze skomponowanymi tabelami i czytelnymi rycinami, które bardzo ułatwiają czytelnikowi dogłębną analizę licznych danych. Wyniki zostały szeroko i dokładnie omówione z wystarczającą analizą statystyczną co umożliwia ich porównanie z danymi z piśmiennictwa. Spośród spostrzeżeń Autora zawartych w tej części, za najcenniejsze uważam wskazanie, że aż 41 razy doszło do wgojenia się płata mikronaczyniowego w miejscu biórczym, co jest dobrym wynikiem biorąc pod uwagę stopień skomplikowania procedury medycznej. Dodatkowo wykazano brak korelacji powikłań z martwicą związaną z wiekiem operowanych pacjentów. Bardzo interesujący rezultat dotyczył sposobu mikrochirurgicznego łączenia naczyń. W badaniu Autor uzyskał lepszy wynik podczas zespalania naczyń staplerami naczyniowymi co może mieć bezpośrednie przełożenie na wykorzystywane podczas zabiegu techniki chirurgiczne. Powyższe osiągnięcia częściowo pokrywają się z danymi z piśmiennictwa, ale przeważają nowe ustalenia, stanowiące nowy wkład do tej wiedzy.

W dyskusji Autor porównuje w sposób biegły swoje obserwacje z wynikami innych autorów. Sposób przeprowadzonej dyskusji wyraźnie wskazuje na głęboką i

profesjonalną wiedzę lek. Macieja Borowca w chirurgii rekonstrukcyjnej twarzy.

Z pracą zapoznałem się z dużą przyjemnością. Z obowiązku recenzenta dodam iż wiedza zawarta w omawianej pracy zapewne zostanie wykorzystana i przyczyni się do propagacji i dalszego udoskonalania tego typu zabiegów mikrochirurgicznych. Dodatkowo pragnę podkreślić iż Ośrodek w który została ona wykonana stanowi doskonały wzór do naśladowania i przyjmowania na siebie takiego i podobnych sposobów rozwoju mikrochirurgii u dzieci. Zaobserwowane przeze mnie drobne niedociągnięcia ujawniam w postaci kilku uwag:

1. W wykresie 17 przedstawiającym rodzaj użytych płatów zależnych od wieku w przypadku płata strzałkowego, przedstawiony jest zakres od 6 do 20 roku życia, tymczasem w tekście badani pacjenci mieli maksymalnie 18 lat.

2. Autor podaje schemat wykonywania dokumentacji, jednocześnie fotografie nr. 10, 11, 34, 40 odbiegają od przytoczonego standardu.

Jednak zapewniam iż powyższe jak zaznaczyłem drobne niedociągnięcia nie pomniejszają wartości tej pracy. Która jak zaznaczyłem pod względem merytorycznym jest bardzo dobra. Stanowi przy tym bardzo wartościowe studium badawcze na temat zastosowania zespołów mikrochirurgicznych w chirurgii rekonstrukcyjnej wśród dzieci.

Podsumowując, bardzo wysoko oceniam niniejszą rozprawę, doktorską lek. Macieja Borowca. Uzyskane wyniki badań wskazują na wysoki stopień wnikliwości i dociekliwości naukowej oraz znakomite umiejętności posługiwania się warsztatem badawczym.

Przedstawiona do recenzji praca moim zdaniem spełnia ustawowe warunki określone dla rozpraw doktorskich w Ustawie o Tytułach i Stopniach Naukowych. Biorąc powyższe pod uwagę, zwracam się do Wysokiej Rady Naukowej Narodowego instytutu Onkologii im. Marii Curie-Skłodowskiej o dopuszczenie lek. Macieja Borowca do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Równocześnie, biorąc pod uwagę wysokie walory naukowe rozprawy oraz jej wartość aplikacyjną, zwracam się z wnioskiem o jej wyróżnienie.

6713002 Prof. dr hab. n. med.
Andrzej Kukwa
specjalista otolaryngolog

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kukwa